

Suvestinė redakcija nuo 2015-04-16

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [88-4687](#); Žin. 2010, Nr. [93-0](#), i. k. 1102210ISAK0003-457

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL NUOSTOLIŲ, PATIRTŲ VYKDANT KELEIVINIO KELIŲ TRANSPORTO
VIEŠŪJŲ PASLAUGŲ ĮSIPAREIGOJIMUS, KOMPENSACIJOS APSKAIČIAVIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2010 m. liepos 20 d. Nr. 3-457

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 17¹ straipsniu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimo Nr. 1310 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 29 d. nutarimo Nr. 1372 „Dėl įgaliojimų suteikimo“ pakeitimo“ 1.2 papunkčiu:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [3-147\(I.5 E\)](#), 2015-04-15, paskelbta TAR 2015-04-15, i. k. 2015-05792

1. T v i r t i n u Nuostolių, patirtų vykdant keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kompensacijos apskaičiavimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2003 m. kovo 13 d. įsakymą Nr. 3-154 (Žin., 2003, Nr. [30-1265](#)).

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ELIGIJUS MASIULIS

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

2010 m. liepos 16 d. raštu Nr. ((2.36-04)-5K-1016266)-6K-1006730

NUOSTOLIŲ, PATIRTŲ VYKDANT KELEIVINIO KELIŲ TRANSPORTO VIEŠŲJŲ PASLAUGŲ ĮSIPAREIGOJIMUS, KOMPENSACIJOS APSKAIČIAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENROSIOS NUOSTATOS

1. Nuostolių, patirtų vykdant keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų įsipareigojimus, kompensacijos apskaičiavimo tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) nustato vežėjų nuostolių, patirtų vežant keleivius vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusų (troleibusų) maršrutais, išskyrus maršrutinių taksi maršrutus, kompensavimo, kompensacijų apskaičiavimo ir jų mokėjimo tvarką. Įvertinant tai, kad pagal Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 16 straipsnio 1 ir 4 dalis keleivių vežimo reguliariais reisais tolimojo ir tarptautinio susisiekimo maršrutais tarifus nustato vežėjas, pagal šio kodekso 16 straipsnio 2 dalį keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais konkrečius tarifų dydžius nustato savivaldybių tarybos, kad vežant keleivius reguliaraus vietinio susisiekimo maršrutais nustatyti vežimo tarifai turi tiesioginę įtaką vežėjų nuostoliams susidaryti, šis tvarkos aprašas netaikomas vežėjų nuostoliams, patirtiems vežant keleivius tolimojo ir tarptautinio reguliaraus susisiekimo maršrutais, kompensuoti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-147\(1.5 E\)](#), 2015-04-15, paskelbta TAR 2015-04-15, i. k. 2015-05792

2. Šioje tvarkoje vartojamos sąvokos:

Kompetentingos įstaigos – šiame tvarkos apraše minimos savivaldybių institucijos arba jų įgaliotos įstaigos, išduodančios leidimus vežėjams vežti keleivius reguliaraus susisiekimo autobusų (troleibusų) maršrutais ir kompensuojančios vežėjų nuostolius.

Kitos šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse.

3. Sprendimus dėl būtinumo teikti visuomenei viešąsias keleivinio kelių transporto paslaugas – vežti keleivius vietinio reguliaraus susisiekimo autobusų ir troleibusų maršrutais, maršrutų ar maršrutų tinklo savivaldybės administruojamoje teritorijoje organizavimo, atsižvelgdamos į savivaldybių finansines galimybes, – priima, parenka vežėjus ir sudaro viešųjų paslaugų teikimo sutartis su vežėjais savivaldybių institucijos.

4. Kompetentingos įstaigos kiekvieną mėnesį kompensuoja vežėjams patirtus nuostolius, susidariusius teikiant viešąsias keleivinio kelių transporto paslaugas. Vežėjų patirti nuostoliai, susidarantys dėl savivaldybių tarybų nustatytų keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais nepakankamo dydžio tarifų, kompensuojami iš savivaldybių biudžetuose tam tikslui numatytų lėšų. Minėti vežėjų patirti nuostoliai nekompensuojami iš valstybės biudžeto. Savivaldybių institucijos išmoka kompensacijas vežėjams tiesiogiai arba per savivaldybių institucijų įgaliotas įstaigas savivaldybių institucijų nustatyta tvarka.

II. VEŽĖJŲ NUOSTOLIŲ KOMPENSACIJŲ APSKAIČIAVIMO TVARKA

5. Vežėjo patirtų per mėnesį nuostolių kompensacijų, susijusių su viešųjų paslaugų sutartimi, dydžiai apskaičiuojami vadovaujantis 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelio ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL 2007 L 315, p. 1) priedo nuostatomis pagal formulę:

$$K = \frac{[(R - R(n)) \times M + M(0)] \times S}{100} - (P + A), \text{ Eur,}$$

kur:

K – vežėjo nuostolių kompensacijos dydis, Eur;

R – planuotas autobusų (troleibusų) reisų skaičius reguliaraus susisiekimo maršrutu per mėnesį, autobusams (troleibusams) važiuojant iš maršruto pradžios iki jo grįžimo į maršruto pradžią, vnt.;

R_n – nutrauktų (neįvykdytų) per mėnesį autobusų (troleibusų) reisų skaičius, vnt.;

M – reguliaraus susisiekimo maršruto ilgis, autobusui (troleibusui) važiuojant nuo maršruto pradžios iki jo grįžimo į maršruto pradžią, km;

M(0) – nulinė rida per mėnesį, reikalinga reguliaraus susisiekimo maršrutui pradėti ir baigti, t. y. rida autobusui (troleibusui) važiuojant iš garažo (stovėjimo vietos) į maršruto pradžią prieš pradėdant darbą maršrute, o darbą maršrute baigus – grįžtant iš maršruto galinio punkto į garažą (stovėjimo vietą), km;

S – autobuso (troleibuso) faktinė 1 km ridos reguliaraus susisiekimo maršrutuose savikaina (vežėjo patirtos dėl keleivių vežimo maršrutuose išlaidos, padalytos iš šiuose maršrutuose atliktos ridos), Eur/km; savikaina nustatoma pagal vežėjo įmonės buhalterinės apskaitos duomenis, sudarytus pagal įmonės patvirtintą apskaitos politiką (į savikainą turi būti įtrauktos išlaidos, patiriamos keleivių vežimams reguliaraus susisiekimo maršrutais atlikti, tarp jų – tiesiogiai susijusių su šiais vežimais netiesioginių išlaidų (sąnaudų) dalys ir bendrųjų bei administracinių ir finansinės veiklos sąnaudų dalys, tenkančios šiems vežimams); į formulę įtraukiama pagal vežėjo buhalterinės apskaitos duomenis apskaičiuota 1 km ridos savikaina, bet ne didesnė nei ta, kuri buvo nustatyta viešųjų paslaugų teikimo sutartyje (pakitus tam tikriems rinkos veiksniams, nustatyta savikaina indeksuojama sutartyje numatytais sąlygomis);

r – sutartimi tarp kompetentingos įstaigos ir vežėjo nustatytas rentabilumas, įvertinant pagristą pelną;

P – už keleivių vežimą reguliaraus susisiekimo maršrutuose per mėnesį faktiškai iš keleivių surinktos pajamos, Eur;

A – priklausančios vežėjams kompensacijos (negautų pajamų atlyginimas) dėl keleiviams teikiamų važiavimo lengvatų, nustatytų Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymu, gaunamos iš savivaldybių biudžetų, Eur.

Jei vežėjas pagal viešųjų paslaugų teikimo sutartį veža keleivius daugiau kaip vienu maršrutu, kompensacijos K formulės dalis $((R - R(n)) \times M + M(0))$, išreiškianti vežėjo atliekamą ridą maršrutuose per mėnesį, turi susidėti iš tiek dedamųjų R, R(n), M ir M(0), kiek yra maršrutų, kuriais pagal šią sutartį keleivius veža vežėjas, t. y.:

$$((R - R(n)) \times M + M(0)) = ((R_1 - R(1n)) \times M(1) + M(01)) + ((R_2 - R(2n)) \times M(2) + M(02)) + \dots \text{ ir t. t.}$$

Punkto pakeitimai:

Nr. [3-147\(1.5 E\)](#), 2015-04-15, paskelbta TAR 2015-04-15, i. k. 2015-05792

III. VEŽĖJŲ NUOSTOLIŲ KOMPENSAVIMO IŠ SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ TVARKA

6. Vežėjų patirti nuostoliai kompensuojami iš savivaldybių biudžetų pagal viešųjų paslaugų teikimo sutartis, sudarytas tarp vežėjų ir kompetentingų įstaigų. Pagal šias sutartis vežėjai, pasibaigus ataskaitiniam kalendoriniam mėnesiui, iki kito mėnesio 20 dienos pateikia kompetentingoms įstaigoms patirtų nuostolių, susidariusių dėl keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų reguliaraus susisiekimo maršrutuose teikimo, ataskaitas pagal 1 ir 2 priedus. Kartu su šiomis ataskaitomis vežėjai turi pateikti kompetentingoms įstaigoms įmonės vadovo ir vyriausiojo finansininko parašais patvirtintas pažymas apie šios tvarkos II skyriuje pateiktos formulės sudedamųjų dalių (R, R(n), M, M(0), S, P, A, r) reikšmes, nurodydami, kaip

kiekviena iš šių reikšmių buvo nustatyta arba apskaičiuota, ir sąskaitą faktūrą.

7. Kompetentingos įstaigos, siekdamos įsitikinti gautose iš vežėjų ataskaitose nurodytų duomenų teisingumu, gali pareikalauti iš vežėjų ir kitų papildomų ataskaitų ar dokumentų, pvz., buhalterinių ataskaitų apie patirtas išlaidas vežant keleivius reguliaraus susisiekimo autobusais (troleibusais), ataskaitų apie planuotus reguliaraus susisiekimo autobusų (troleibusų) reisus ir jų faktišką įvykdymą, maršrutų ridą, nulinę ridą, faktiškai iš keleivių surinktas pajamas ir kt., tiesiogiai ar netiesiogiai susijusių su nuostolių skaičiavimais, kurių pagrindu buvo sudarytos ataskaitos, arba patikrinti reikalingus dokumentus vežėjų įmonėse. Kompetentinga įstaiga gali, bet ne ilgiau kaip iki 2 mėnesių, užlaikyti vežėjų patirtų nuostolių kompensavimą tam, kad patikrintų vežėjų pateiktas papildomas ataskaitas ar dokumentus arba patikrintų juos vežėjų įmonėse ir įsitikintų jų teisingumu.

8. Kompetentingos įstaigos, įvertinusios vežėjų ataskaitas ir kitus papildomus dokumentus, iki to paties mėnesio pabaigos kompensuoja vežėjų patirtus per praėjusį mėnesį nuostolius dėl keleivių vežimo vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusų ir troleibusų maršrutais.

9. Kompetentinga įstaiga, pasibaigus kalendoriniams metams, gali pareikalauti iš vežėjo pateikti praėjusiais kalendoriniais metais patirtų nuostolių, vykdant keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų išipareigojimus, ataskaitą. Jeigu metinė pajamų, kompensacijų už lengvatomis besinaudojančius keleivius ir vežėjo nuostolių kompensacijų suma yra didesnė už metinę paslaugos savikainą, nustatytą viešųjų paslaugų teikimo sutarties sudarymo metu (įvertinus rentabilumą), kompetentinga įstaiga turi teisę pareikalauti iš vežėjo išrašyti kreditinę sąskaitą, atitinkamai mažinant metinę vežėjo nuostolių kompensacijos sumą.

10. Kompetentinga įstaiga, siekdama sudaryti sąlygas laiku atnaujinti transporto priemones (autobusus, troleibusus), gali avansu sumokėti nuostolių kompensaciją vežėjui, su kuriuo sudaryta viešųjų paslaugų teikimo sutartis, už tam tikrą laikotarpį, bet ne ilgesnį nei sutarties galiojimo laikas. Avansu sumokėta kompensacija, atsižvelgiant į vežėjo teikiamas ataskaitas, išskaičiuojama iš kas mėnesį mokamų nuostolių kompensacijų sumos proporcingai nustatytam laikotarpiui.

IV. ATSAKOMYBĖ IR SANKCIJOS

11. Už ataskaitų apie patirtus nuostolius dėl keleivių vežimo reguliaraus susisiekimo autobusų ir troleibusų maršrutais pateikimą laiku ir nustatytąja tvarka, jose esančių duomenų teisingumą atsako vežėjai, surašę ir patvirtinę šias ataskaitas.

12. Kompetentingos įstaigos, nustačiusios, kad vežėjai sąmoningai pažeidžia įstatymų ar kitų teisės aktų, reglamentuojančių vežėjų veiklos apskaitą ir ataskaitų rengimą, reikalavimus arba su jomis sudarytas sutartis, taip pat klastoja arba iškraipo ataskaitas, nekompensuoja šių vežėjų per ataskaitinį mėnesį, kurį buvo padarytas pažeidimas, patirtų nuostolių arba taiko kitas sutartyje su vežėju numatytas sankcijas, arba gali pagal savo kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka sustabdyti ar panaikinti šiems vežėjams išduotas veiklos licencijas ar leidimus vežti keleivius reguliaraus susisiekimo keleiviniu kelių transportu.

13. Kompetentingos įstaigos, nustačiusios, kad vežėjai padarė šio tvarkos aprašo 12 punkte minimus pažeidimus, bet jiems už ataskaitinį mėnesį, kurį buvo padarytas pažeidimas (-ai), jau buvo išmokėta patirtų nuostolių dėl keleivių vežimo reguliaraus susisiekimo autobusų (troleibusų) maršrutais kompensacija, šios išmokėtos kompensacijos sumą išskaičiuoja iš numatomos už kitą ataskaitinį mėnesį (kitus ataskaitinius mėnesius) išmokėti kompensacijos bei gali pagal savo kompetenciją teisės aktų nustatyta tvarka sustabdyti ar panaikinti šiems vežėjams išduotas veiklos licencijas ar leidimus vežti keleivius reguliaraus susisiekimo keleiviniu kelių transportu.

14. Šiuo tvarkos aprašu vadovaujantis negali būti kompensuojami vežėjų patirti nuostoliai dėl kitokių paslaugų teikimo ar kitokios veiklos vykdymo, nenurodytų šio tvarkos aprašo 4 punkte. Vežėjų išlaidos dėl šio tvarkos aprašo 4 punkte nurodytų paslaugų teikimo

turi būti apskaitomos atskirai.

15. Ginčai dėl vežėjų patirtų nuostolių dėl keleivių vežimo reguliaraus susisiekimo autobusų ir troleibusų maršrutais kompensavimo sprendžiami įstatymų nustatyta tvarka.

Nuostolių, patirtų vykdant keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų išpareigojimus, kompensacijos apskaičiavimo tvarkos aprašo 1 priedas

(Ataskaitos formos pavyzdys)
(įmonės pavadinimas, kodas, adresas)

_____ savivaldybei

**KELEIVIŲ VEŽIMO VIETINIO (MIESTO) REGULIARAUS SUSISIEKIMO
AUTOBUSŲ IR TROLEIBUSŲ MARŠRUTAIS NUOSTOLIŲ 20__ M.
_____ MĖN. ATASKAITA**

20_____ Nr. _____
(parengimo vieta)

Keleivių vežimo vietinio (miesto) reguliaraus susisieki- mo autobusais (troleibusais) rida, įskaitant nulinę rida, km $((r - R_n) \times M + M(o))$, kur: R – planuotų reisų skaičius, vnt. R_n – nutrauktų reisų skaičius, vnt. M – maršruto ilgis, km M(o) – nulinė rida, km	
Keleivių vežimo vietinio (miesto) reguliaraus susisieki- mo autobusais (troleibusais) savikaina, Eur/km (S)	
Išlaidos, patirtos vežant keleivius vietinio (miesto) reguliaraus susisieki- mo autobusais (troleibusais), Eur $(R - R_n) \times M + M(o)$.	
Pajamos, gautos iš keleivių, vežant vietinio (miesto) reguliaraus susisieki- mo autobusais (troleibusais), Eur (P)	
Negautų dėl keleivių važiavimo vietinio (miesto) reguliaraus susisieki- mo autobusais (troleibusais) lengvatų, nustatytų Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymu, pajamų atlyginimas, gaunamas iš savivaldybės biudžeto, Eur (A)	
Sutartimi tarp vežėjo ir savivaldybės nustatytas rentabilumas, proc. (r)	
Nuostolių dėl keleivių vežimo vietinio (miesto) reguliaraus susisieki- mo autobusų (troleibusų) maršrutais kompensavimo dydis, Eur (K)	
Patikslinta kompensacijų suma už praeitą ataskaitinį laikotarpį (su „-“, jei kompensacija buvo permokėta, su „+“, jei ji buvo išmokėta ne visa)	

Įmonės vadovas (Parašas)
(Vardas, pavardė)
(A. V.)

Įmonės vyriausiasis finansininkas (Parašas)
(Vardas, pavardė)

TAR pastaba. Nauja priedo redakcija

Priedo pakeitimai:

Nr. [3-147\(1.5 E\)](#), 2015-04-15, paskelbta TAR 2015-04-15, i. k. 2015-05792

Nuostolių, patirtų vykdant keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų išsipareigojimus, kompensacijos apskaičiavimo tvarkos aprašo 2 priedas

(Ataskaitos formos pavyzdys)
(įmonės pavadinimas, kodas, adresas)

_____ savivaldybei

**KELEIVIŲ VEŽIMO VIETINIO (PRIEMIESTINIO) REGULIARAUS
SUSISIEKIMO AUTOBUSŲ MARŠRUTAIS NUOSTOLIŲ 20__ M.
_____ MĖN.
ATASKAITA**

20_____ Nr. _____
(parengimo vieta)

Keleivių vežimo vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais) rida, įskaitant nulinę ridą, km $((r - R_n) \times M + M(o))$, kur: R – planuotų reisų skaičius, vnt. R_n – nutrauktų reisų skaičius, vnt. M – maršruto ilgis, km M(o) – nulinė rida, km	
Keleivių vežimo vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais savikaina, Eur/km (S)	
Išlaidos, patirtos vežant keleivius vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais, Eur $(R - R_n) \times M + M(o)$.	
Pajamos, gautos iš keleivių, vežant vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais, Eur (P)	
Negautų dėl keleivių važiavimo vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais lengvatų, nustatytų Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymu, pajamų atlyginimas, gaunamas iš savivaldybės biudžeto, Eur (A)	
Sutartimi tarp vežėjo ir savivaldybės nustatytas rentabilumas, proc. (r)	
Nuostolių dėl keleivių vežimo vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais kompensavimo dydis, Eur (K)	
Patikslinta kompensacijų suma už praeitą ataskaitinį laikotarpį (su „-“, jei kompensacija buvo permokėta, su „+“, jei ji buvo išmokėta ne visa)	

Įmonės vadovas
(Vardas, pavardė)

(Parašas)

(A. V.)

Įmonės vyriausiasis
finansininkas

(Vardas, pavardė)

(Parašas)

TAR pastaba. Nauja priedo redakcija

Priedo pakeitimai:

Nr. [3-147\(1.5 E\)](#), 2015-04-15, paskelbta TAR 2015-04-15, i. k. 2015-05792

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Įsakymas

Nr. [3-147\(1.5 E\)](#), 2015-04-15, paskelbta TAR 2015-04-15, i. k. 2015-05792

Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010 m. liepos 20 d. įsakymo Nr. 3-457 „Dėl Nuostolių, patirtų vykdant keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų išsipareigojimus, kompensacijos apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo